

# Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/66538,W-Skale-pod-Krakowem-odslonieto-tablice-pamieci-dzialaczy-Mlodziezy-Armii-Krajowej.html>  
2023-03-20, 23:07

## W Skale pod Krakowem odsłonięto tablicę pamięci działaczy Młodzieży Armii Krajowej

W Zespole Szkół i Placówek Oświatowych im. Władysława Łokietka w Skale odsłonięto 8 marca 2019 r., ufundowaną przez Oddział IPN w Krakowie, tablicę upamiętniającą patriotów z Młodzieży Armii Krajowej. Organizacja ta działała w latach 1946-1950.



W uroczystości uczestniczyli m.in. dyrektor krakowskiego Instytutu dr hab. Filip Musiał i naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa dr Maciej Korcuć, a także urodzona w Skale posłanka Elżbieta Duda, reprezentujący wojewodę małopolskiego Marcin Tataro oraz starosta krakowski Wojciech Pałka. Honory gospodarza czynił dyrektor Zespołu Szkół w Skale Karol Papisz. Ks. Marcin Mastela zmówił okolicznościową modlitwę i poświęcił tablicę.

## **Młodzież Armii Krajowej**

Działała w Skale w latach 1946–1950. Dowodził nią Stanisław Baranek ps. „Mak”, „Jurek”, „Kruk” – w czasie okupacji żołnierz 106. Dywizji Piechoty AK. „Mak” wziął udział m.in. w słynnej Akcji Specjalnej „Koppe”, 11 lipca 1944 r. W 1946 r. Baranek założył organizację Młodzież Armii Krajowej, podlegającą olkuskim strukturom Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Grupa zrzeszała młodzież mieszkającą w Skale, a jej członkowie zajmowali się małym sabotażem; rozrzucali ulotki i malowali napisy o treści antykomunistycznej. Prowadzili też obserwację posterunku MO w Skale, a także gromadzili informacje na temat lokalnych członków PPR, ORMO i funkcjonariuszy UB.



Stanisław Baranek

Organizacja została rozpracowana i rozbita przez komunistyczny Urząd Bezpieczeństwa w kwietniu 1950 r. Wtedy aresztowano jej członków. Po brutalnym śledztwie prowadzonym przez funkcjonariuszy PUBP w Olkuszu, 18 lipca 1950 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie skazał Stanisława Baranka i pięciu członków Młodzieży Armii Krajowej: Piotra Miodka, Lucjana Starczyńskiego, Lucjana Prostackiego, Wacława Boronia i Władysława Kołodziejczyka na kary od 3 do 12 lat więzienia. Wyroki odsiadywali w więzieniach we Wronkach, Strzelcach Opolskich, Sztumie, Rawiczu, Gdańsku, Centralnym Więzieniu Progresywnym w Jaworznie, Ośrodku Pracy Więźniów w Oławie oraz Ośrodku Pracy Więźniów w Knurowie. Wolność odzyskali w latach 1953–1955 (Baranek został zwolniony jako ostatni).

Przywódca Młodzieży Armii Krajowej ze Skąły był inwigilowany przez bezpiekę aż do końca lat 80. XX wieku. Nigdy nie wyrzekł się swoich ideałów, kontynuując opozycyjną działalność m.in. w strukturach Konfederacji Polski Niepodległej. W latach 1991–1996 stalinowskie wyroki na członków MAK zostały unieważnione.

### **Członkowie MAK aresztowani i skazani:**

Stanisław Baranek

Piotr Miodek

Lucjan Starczyński

Lucjan Prostacki

Wacław Boroń

Władysław Kołodziejczyk

**Pozostali członkowie MAK:**

Jan Baranek

Gustaw Boroń

Zygmunt Kopka

Jan Zadecki

Jerzy Drozdowski